

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXI.

ČÍSLO 7

JÚL 2013

**Radost' je Boží dar - Prievidza privítala nových kňazov
Rozhovor s Martinom Dadom - 20 rokov piaristickej školy
Sv. Giuseppe Moscati - Fotosút'až: Naša rodinná dovolenka**

Oslavy 20 rokov piaristickej školy 20. a 21. jún 2013

Vysluhovanie sviatosti birmovania 2. jún 2013, Kostol Najsvätejšej Trojice v Prievidzi

Radosť je Boží dar

Keď sme v máji krátko po vyhodnotení výsledkov súťaže o najlepší farský časopis FAČA 2012 netrpezlivo študovali všetky dostupné materiály, mnohých redaktorov nezávisle od seba zaujalo konštatovanie jedného z porotcov, šéfredaktora Katolíckych novín Ivana Šulíka: „Viaceré časopisy by mali pridať v grafike a v mnohých sa tiež nachádza ešte množstvo rozsiahlych duchovných úvah a obsah časopisu je príliš vážny. Správny časopis by mal prinášať aj zábavu a uvoľnenie - a to platí aj pre farské periodikum.“

Zamysleli sme sa nad tým. Prináša náš časopis aj zábavu a uvoľnenie? Museli sme sa pozrieť pravde do očí

- ani veľmi nie. Preto sme sa rozhodli pripraviť toto číslo trochu inak. Áno, venovať sa aj životu vo farnosti, aj duchovným témam... Ale pridať i príbehy, pri čítaní ktorých si môžete oddýchnuť, trochu sa pousmiať a možno aj objaviť novú krásu života.

„Radosť je Boží dar, ktorý sa väčšina z nás doteraz neodvážila rozbaľiť,“ hovorí známy český tvorca aforizmov Pavel Kosorin. Hoci kresťania navonok roznášajú radostnú zvesť (alebo by aspoň mali), často na okolitý svet pôsobia skôr ponuro. „Dlhá sukňa, bledé líčka, jednoduchého katolíčka,“ zvykne sa posmešne hovoriť.

Prichádza leto, čas, kedy máme zvyčajne viac priestoru na oddych, na seba, svojich blízkych i Boha. Čo keby sme sa tú radosť, nenahradiateľný Boží dar, rozhodli rozbaľiť práve teraz? Ved' i v Písme sa píše: „Ustavične sa radujte v Pánovi! Opakujem: Radujte sa!“ (Flp 4,4)

A máme minimálne ešte jeden dôvod na radosť. Osobitne 5. júla si pripomíname 1150. výročie príchodu solúnskych bratov Konštantína a Metoda na naše územie. Títo bratia nám kedysi dávno priniesli kultúru, vzdelanie, písmo i vieru. Ich sochy stoja aj v našom meste. Tešme sa z toho, že ich dielo v nás, Slovákoch, žije i po takej dlhej dobe...

Príjemné letné dni plné radosti (i pri čítaní Bartolomeja) vám želá

Petra Humajová
vedúca vydania

Počas rozlúčky s dekanom Martinom Dadom odľahčil diakon Šimon Stančík atmosféru vtipom.

Foto: MM

Prievidza privítala nových kňazov

V nedeľu 30. júna o 9:00 hod. sa sv. omšou s Prievidzou rozlúčil dekan Martin Dado, ktorý odchádza na post riaditeľa Biskupského úradu v Banskej Bystrici.

V ten istý deň na sv. omši o 9:30 hod. vítali piaristi posilu vo svojich radoch - novokňaza **Mareka Kotrasa, SchP.** Páter Marek bude podobne ako ostatní piaristi najmä vyučovať v piaristickej škole a venovať sa práci s deťmi a mládežou.

Po odchode pána dekana Martina Dada do farnosti Prievidza - mesto prichádza jej nový správca, pán farár **Vladimír Slovák**, ktorý ostatných 10 rokov pôsobil v Stožku neďaleko Detvy.

Do pastoračnej služby v Prievidzi takisto nastúpil novokňaz **Dušan Rončák**, niekdajší diakon zo sused-

Nový správca farnosti Prievidza-mesto
ThLic. Vladimír Slovák

nej farnosti Prievidza - Zapotôčky. Oboch kňazov farníci privítali počas svätej omše o 16:30 v pondelok, 1. júla 2013.

-ph-; foto: -mm-

Modlitbové trojdnie Modlitieb matiek

Mama je srdcom rodiny. Nielen tej vlastnej, ale aj rodiny, ktorou je Cirkev. Presvedčili sme sa o tom počas modlitbového trojdnia, ktoré pripravili mamy z hnutia Modlitby matiek z komunity Útecha v Prievidzi vo farnosti Zapotôčky. Tri dni, piatok, sobotu a nedeľu (28. - 30. 6. 2013), sme strávili spoločne v modlitbách pred Najsvätejšou Eucharistiou, ako jedna modliaca sa rodina nášho mesta Prievidza.

V piatok sme odprosovali za naše osobné hriechy. Symbolom našich previnení, ktorý sme vkladali do Ježišových rúk a prosili o vlastné vnútorné obrátenie, bol kus špinavej látky. Symbol predstavoval naše žobrátke šaty a špinu hriechov, na ktoré sme si zvykli, a ktoré všetci vidia a cítia. Iba my ich už často vôbec nevnímame. Žobrák často ani nevie, že je žobrákom. Práve Cirkev je tá, ktorá sa neľaká špiny a zápachu žobrátka. Ona nás prijíma - hoci

sme špinaví - a prostredníctvom sviatosti zmierenia nás očisťuje. Prinavracia nám slobodu Božích detí.

V sobotu sme odprosovali za hriechy ľudí, ktorí zranili nás alebo naše deti. Prosili sme o ich obrátenie a požehnanie. Naše neodpustenie voči týmto ľuďom predstavoval špendlík zapichnutý vo veľkom srdci znázorňujúcom Cirkev. Ak si vo svojom srdci držíme neodpustenie voči tým, ktorí nám ublížili, bránime

jednote Cirkvi. Zraňujeme svoju Matku. Bránime tomu, aby jej srdce bilo zdravými údermi.

V nedeľu sme vzdávali Bohu vd'aky za všetko požehnanie v našom živote, ktoré nám skrze svoju lásku daroval. Spontánne vd'aky oživilo aj naši najmenší, a práve cez nich sme najviac cítili, koľko milostí nám Boh neustále dáva. Ako symbol radosti a vd'aky sme odovzdávali **odtlačok chodidla**. Predstavoval cestu, naše dobrovoľné, bezpodmienečné a radosné nasledovanie Ježiša Krista, nášho Pána.

Kostol vo farnosti Zapotôčky je zasvätený sv. Terézii z Lisieux. Mimoriadne na mňa zapôsobila atmosféra tohto kostola, ktorý je predurčený na to, aby sa v ňom modlili práve rodiny. Ved' v kostole sa nachádzajú

i relikvie sv. Terézie a jej blahoslavených rodičov. Nech všetkým rodinám v Prievidzi vyprosujú u Boha požehnanie, pokoj a dobro.

-eb-

Spoločenstvo PIAR sa stretlo s rodičmi

Dňa 8. júna 2013 sa uskutočnilo v priestoroch Piaristickej spojenej školy druhé stretnutie mládeže spoločenstva PIAR so svojimi rodičmi.

Po svätej omši, ktorú celebroval páter Juraj Ďurnek, SchP, vydali svedectvo o potrebe spoločenstva - nielen pre mladých, ale i pre dospelých - rodina Petrová zo Zvolena a rodina Žabenská z Bojníc.

„Veľmi ma oslovila ich súdržnosť v rodine. Aj v ťažkých životných skús-

kach rodiny v spoločenstve držali spolu, pomáhali si a povzbudzovali sa navzájom. Vnímali Božiu prítomnosť a vedeli odovzdať svoje ťažkosti do Božích rúk. Vďaka ich zdieľaniu a našej túžbe vzniklo spoločenstvo aj u nás v Prievidzi. Ak niekto z rodičov túži po zdieľaní a stretávaní sa v spoločenstve dvere má otvorené,“ pozýva rodičov na stretnutie jedna z „piaristických mám“, pani Daniela Detková.

-ak-; foto: Peter Melicherčík

Do Prievidze sa budem rád vracat'

Náš pán dekan, Martin Dado (36), odchádza z prievidzského dekanátu... Táto správa sa nesie ako blesk z úst do úst, zo srdca do srdca. Pán dekan zanecháva v našej farnosti hlbokú brázdú a odchádza ďalej plniť Božiu vôľu. Iba Pán vie všetko a žehná, aj keď my nechápeme.

Pán dekan Martin, ako hodnotíte život vo farnosti Prievidza - mesto? Čo vás tešilo, čo zarmútilo a za čím vám bude smutno?

Život nie je čiernobiely a nie je ani jednofarebný. Predstavte si, že sa ráno zobudíte a všetko bude bláznivo modré. Táto farba sa mi páči, ale ak by mala byť sama, stratila by krásu. Krásu vnímame na kontraste iného. Nechcem hodnotiť a deliť čas tu, kde som ako doma, na pekný, zlý, smutný a veselý. Bol jedno-ducho pestrý, aby vyznela Krása. A či mi bude smutno? Určite áno. Ale o to radšej sa sem budem vracat'.

Aká bola spolupráca so kňazmi na fare, tiež s miništrantmi, kostolníkmi a ostatnými, ktorí slúžia Bohu v chrámoch?

Toto je jeden z množstva darov, ktoré v Prievidzi každý kňaz môže nájsť: dar dobrých spolupracovníkov laikov. Mnohých som v duchu obdivoval, s akou obetavosťou a ohotou, bez šomrania a sťažností, plnili zverenú službu. Toto sa nedá zabudnúť.

Všimli sme si a tešíme sa, že ste obohatili život vo farnosti o užšiu spoluprácu s bratmi piaristami...

Snažil som sa, aby každý vedel, že sme jedna rodina a že rodinu netvorí autorita otca, emócie mamy či poslušnosť detí, ale láska, ktorá dáva každej z týchto úloh naplnenie. Ak vás to teší, verte, že mňa ešte viac.

Bude vám chýbať prievidzská mládež?

Bude! Spoločné zážitky si nechám v zálohe pre časy nostalgie a samoty.

Odchádzate do Banskej Bystrice, kde budete pôsobiť na poste riaditeľa biskupského úradu. Čo bude odteraz hlavnou náplňou vašej práce?

Úlohou riaditeľa biskupského úradu je moderovať chod, ktorý zabezpečuje pokojné fungovanie diecézy. Asi ako v tomto vtipe:

Počas druhej sv. vojny, keď našim územím prechádzal ruský front, bolo o dôstojníkoch Červenej armády známe, že majú záľubu brať hodiny. Jednému z nich nešlo do hlavy, ako také hodiny môžu fungovať; kto to všetko, také malé a krehké, poháňa. Rozhodol sa, že to zistí. A preto jedny takéto malé vreckové hodiny začal opatrne otvárať. Ako pootvoril zadný poklop, z hodín vyskočila blcha. Druhý dôstojník, ktorý zvedavo pozoroval celú túto operáciu, blchu okamžite schmatol a zabil. Ten prvý

sa naňho s hrôzu pozrel a prudko sa naňho osopil: „Durak, ty ubil mašínistu!“

No a riaditeľovou úlohou je byť tým „mašínistom“ ☺ - takou jednou blchou ☺.

Vieme, že popri svojom úrade dekana ani fyzická práca nie je pre vás záťažou. Slúži ako vám relax?

Áno, aj. Ale má to i viacero iných dôvodov. V prvom rade ju potrebujem pre seba. Vychováva ma. Pripomína mi limity a obmedzenia.

Pred tromi rokmi ste sa zúčastnili púte do Santiaga de Compostela. Bola isto vhodným časom pre utriedenie vašich myšlienok ...

Práve naopak, bola plná chaosu a hádania sa - zväčša v duchu. Camino je výnimočné tým, že vnútorné, duchovné ovocie prichádza až neskôr a nečakane pôsobí v okolnostiach života. Camino je mimoriadny duchovný fenomén, ktorý je potreb-

né zažiť. Tá cesta mi podstatne ovplyvnila život.

Čoho by sme sa mali vyvarovať my, veriaci, aby sme nest'ážovali službu kňazom vo farnosti?

Určite pretvárinky a falošnosti, ktorá je iná navonok než vo vnútri, ale aj prázdneho tradicionalizmu bez zápalu a lásky, zbytočného posudzovania. To zabíja. Ale to rovnako platí aj pre nás, kňazov.

Čo máme robiť, aby Cirkev prežila a napredovala?

Ježišova nevesta Cirkev prežije, lebo to Ježiš prisľúbil. A isté je aj to, že ju diabol s jeho služobníkmi nepremôže. Je skôr otázne, či budem ja v tomto víťaznom zástupe radujúcich sa ľudí, či sa z neho sám a dobrovoľne nevzd'alujem. Napredovať bude každý natoľko, nakoľko bude zalúbený do Ježiša.

Pán dekan Martin, čo by ste chceli na záver odkázať našim čitateľom?

Naše spoločné heslo ☺: Vytrvajte v dobrom.

Čo viac dodať, pán dekan? Váš pokoj, láska, snaha i námaha, ale tiež milosrdenstvo, potrebná prísnosť i úsmev zostávajú v nás, vašich ovečkách, deťoch i dospelých, vo vašich bratoch a sestrách. Ďakujeme Bohu i Panne Márii za požehnané roky, ktoré ste nám venovali svojou službou.

Za úprimný rozhovor ďakujú
Anka G. Vavrová a M. K

foto: -mm-

Ako sa Maťo rozhodol na tenore trúbit'

Stalo sa to už dávno... Náš starký by povedal - čert bol vtedy ešte malý chlapec... Letná obloha žiarila horúcim slnkom. Práve sme doobedovali. Spolu so sestrou Maťkou sme umývali riady. Brat Maťo si spokojne odfukoval na lavici. Popritom sme počúvali rádio.

V ten deň hrali mimoriadne dobré piesne. A tak to Maťo nevydržal a asi po troch týždňoch necvičenia na svojom hudobnom nástroji, na ktorom inak celkom poctivo zarezával v hudobnej škole, rozbehol sa do spálne po B-tenor (v dychovke sa nazýva aj krídlovka).

O chvíľu bol späť v kuchyni a začal trúbit'. Najprv hral trochu falošne, ale potom to už dostalo ten správny šmrnc. So sestrou sme začali veselo vyspevovať, keď sa Maťo zrazu zasekol: „Nebúcha tu niečo?“ spýtal sa.

„Ale čo,“ odvetila som netrpezlivo, „hraj ďalej!“

Maťo však o chvíľu opäť prestal: „Ale fakt tu niečo búcha!“ „To asi prievan,“ snažila som sa ho upokojiť. Maťo si teda práve opäť prikladal tenor k ústam, keď sa rozleteli dvere a do kuchyne vbehla maminka. Celá vyplašená na nás začala volať: „Rýchlo, rýchlo, ocko je zatvorený v spálni!“ Necháпали sme. Zatvorený v spálni? Ved' keď je zatvorený, nech sa otvorí, nie? „Nemôže sa odtiaľ dostať!“ pokračovala. „Maťo, ty si musel nechať otvorené dvere, keď si si bral tenor. Prievan ich zabuchol a nedajú sa otvoriť. Čo teraz? Ved' ocko musí ísť do roboty!“

V tej chvíli sme všetci vyštartovali smerom k spáľňovým dverám. Naozaj sa nedali otvoriť. Maťo previnilo šprintoval do garáže a dobehol odtiaľ s náručou plnou rôznych nástrojov. Len čo s nimi? „Podstrčte mi skrutkovač popod dvere!“ volal na nás ocko. Neuvedomil si však, že medzera medzi podlahou a dverami je príliš úzka a skrutkovač sa cez ňu nevojde. „Nejde to!“ kričali sme jeden cez druhého.

Vtom Maťo dostal nápad. Vybehol von a hodil ockovi skrutkovač do okna. Vrátil sa za nami na chodbu a druhým skrutkovačom začal odmontovať kľučku. To isté robil ocko v spálni.

„Ó nie!“ začuli sme zrazu jeho hlas. „Vo dverách je zlomený jazýček, preto sa nedajú otvoriť! Skúste ho nejakou posunúť!“

Maminka si ihneď kľakla ku dverám a pokúšala sa niečo spraviť s tým nešťastným jazýčkom. Minúty však leteli a nič svetoborné sa nedialo. Zlanárlí sme teda i starkého. Lenže ani on, inak majster na všetko, si s tými nešťastnými dverami nevedel dať rady.

„Nejde to!“ volali sme.

Ocko, ktorý mal byť už dávno na ceste do Novák, nevedel, čo robiť, aby sa dostal zo spálne. Keby sme aspoň mohli zavolať niekoho na pomoc, lenže tým by sme stratili veľa času... A tu išlo o každú sekundu!

Behali sme hore a dole, von z domu a opäť dnu a znášali sme všetky možné i nemožné pomôcky na otvorenie dverí. Ale nič nepomáhalo.

Až tu zrazu ockovi napadla spásonosná myšlienka: „Rebrík! Prineste mi rebrík! Vyleziem von oknom!“ To sa ľahko povie, ale keďže bývame na prvom poschodí rodinného domu, nie je to až také jednoduché. Maťo privliekol prvý rebrík, ktorý našiel. Mal však iba tri metre, a to k oknu na spálni nestačilo. Potrebovali sme dlhší rebrík. A dlhší rebrík sme aj mali. Lenže bol umiestnený pod strechou pri sliapkach, vyložený na skriniach, zabalený v igelite, na vrchu ktorého bola voda a zopár hnilých jablák. A hlavne bol ťažký! Nik nerátal s tým, že ho bude niekedy potrebné vytiahnuť i bez ocka. Do akcie „Dostať reb-

rík na zem“ sa teda musela zapojiť celá rodina.

Maťo so starkým začali rebrík tlačiť smerom ku mne, ale zastavil ich kmeň tuje. Museli ho teda postaviť kolmo a opäť začali tlačiť. Maminka mi prišla na pomoc a ťahali sme rebrík smerom k sebe. Zrazu som zbadala, že rebrík stúpa nahor. V domnienke, že sa prevažuje cez plot na Maťa (cez tuje sme sa totiž nevideli), začala som ho celou silou ťahať k zemi. A keďže to vôbec nepomáhalo, zavesila som sa naň celou svojou váhou.

„Čo to robíš?“ spýtala sa ma s údivom maminka. „Chcela som ten rebrík iba nadvihnúť, aby sa Maťovi lepšie posúval!“ vysvetlila mi záhadné dvíhanie sa rebríka.

Napokon sa nám rebrík predsa len podarilo vyťahnúť. Hrdo sme ho postavili pod spáľňové okno (pričom sme ním skoro narazili do elektrického vedenia), ocko sa vyšvihol na okennú dosku a zliezol dolu ako pravý Spiderman. Sadol na bicykel a už ho nebol...

Po práve prežitých stresoch sme sa všetci zišli v kuchyni. Sadli sme si - každý zamyslený - pozreli sme sa na seba a začali sme sa smiať. A smiali sme sa a smiali a smiali...

Mne sa v tom záchvate smiechu podarilo prevrátiť na seba pohár so zmrzlinou. Maťo otvoril dverka na kuchynskej linke a rovno na hlavu mu vypadol keksík. Maťka hneď bežala za svojimi kamarátkami, aby im vyrozprávala, čo sa stalo. Maminka zavolala uja Vlada, ktorému sa po dvoch hodinách pomocou vráčky podarilo do spálne dostať. Nuž a keď tam zametala, odvalila roh zo steny.

Takto to dopadne, keď sa môj brat Maťo rozhodne hrať na tenore...

Petra Humajová

Jeden zlatý, dva dukáty

Nedaleko hrozienskovej fary stál kováčov dom a v ňom býval otec kováč s rodinou. Kováč mal syna Jakuba urasteného ako buk a dcéru, ktorá sedávala s babičkou v jednej lavici v ľudovej škole. A tak si babička spomenula na tento príbeh a rozhodla sa ho rozpovedať vnúčatám...

Kováčov syn, hneď ako vychodil pár tried ľudovej, rozmyslel si, že sa nebude učiť u svojho otca za kováča, lebo sa mu zdala táto práca príťažká. I otec sa ho teda spýtal: „Synak, čím by si chcel byť, keď vyrastieš?“ A syn mu ako vždy odvrkol: „Veľkým pánom, otec.“

Kováč ustarostene zvrátil čelo, lebo

dotahovanie so synom nemalo zmysel a rozhodol sám, že syna dá vyučiť k inému majstrovi. Zašiel na horný koniec dediny a opýtal sa starého pozitívneho šustru: „Zoberiete, majster, môjho syna do učenia?“ Slovo dalo slovo a onedlho sa stalo činom. Kováčov syn zanedlho vedel o topánkach všetko, čo ho chcel majster naučiť.

Ten mu za dobré učenie a službu vypísal pred miestnym notárom List o vyučení.

Po ďalších pár mesiacoch práce v dielni u starého šustra chodil Jakub zadumaný. Hoci mali dost práce, zdalo sa mu, že dukátiky pribúdajú akosi pomaly a že ani šusterina z neho veľkého pána nespraví. Preto raz pri nedeľnom obede takto riekol: „Mama, tata, nebudem ja doma krpce brúsiť, pôjdem radšej do sveta šťastie skúsiť.“ Otec nad ním len hodil rukou a mať so slzami zvolala: „Čože budeš robiť, synak, v širom, cudzom svete?“ „Mama, len sa nebojte a čosi mi zabaľte pod zub, dajako sa ja so životom popasujem,“ odvetil i vybral sa cestou - necestou, kam ho nohy zaviedli.

Až po troch dňoch chodenia, v čase hlbokej noci, keď už si nohy od bolesti necítil, zastal v dedine Temná Lehota pred veľkou čiernou bránou veľkého panského domu, v ktorom v jedinom sa ešte svietilo. Trikrát zabúchal na bránu, až sa v nej zjavila tajomná postava, ktorá ho prichýlila na noc.

Keď sa ráno Jakub zobudil, zistil, že ženička, ktorá ho v noci ubytovala, je vlastne vlasatý chlpatý chlap s tmavými očami a záhadným pohľadom. Ten doniesol vo vreckách ženskej zástery vajička, dvakrát fúkol do pahreby v sporáčku a polienka hneď začali oblizovať žltá-červené plamene. „Spím, alebo bdiem?“ spýtal sa sám seba Jakub a pretrel si oči po druhýkrát. Lebo len čo muž zručne rozbil vajička do panvice, už podával na tanieri Kubovi praženicu. Popri výdatných raňajkách zistil Kubo, že chlap má nezvyčajné meno - volal sa Lucius.

Lucius bol naozaj zvláštny, v niektorých veciach prirýchlý, až sa Kubovi zdalo, že je neskutočný. A tak, ako mu rýchlo urobil raňajky, tak rýchlo mu aj ponúkol, nech u neho zostane pracovať. Kubo ani na minútku nezaváhal, pretože ponúknutá práca bola podľa neho ľahká a pláca priam kráľovská. Mal za úlohu vo dne zabalit' a naložit' na voz sviece, ktoré večer vyrobí Lucius so svojim pomocníkom.

„Čože je to za robotu,“ hodil rukou Kubo a veselo sa usmial, mysliac na to, ako sa po pár odrobených mesiacoch bude vracat' domov s fúrikom peňazí.

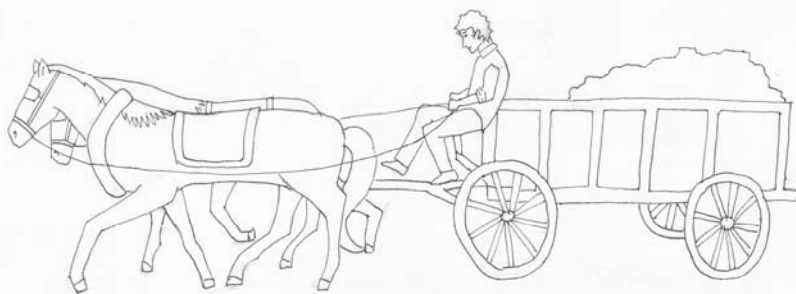
Hneď po prvom dni práce však Jakub zistil, že ani táto práca nie je med lízat'. Po celom dni nakladania sviec na voz ustal a hneď zaspal. V noci síce počul dva tiché hlasy a syčanie, no hneď sa prevalil na druhý bok a spal až do rána. Luciusovho pomocníka Kubo nestretol, ako bol týždeň dlhý. Len raz videl malú postavu mužíčka, ako sa tmolí po záhrade, pahltne obžiera divé maliny a zapíja ich rosou z listov. Zarezal sa nad tým Kubo, no nič nevravel.

A tak tam Kubo žil dlhé dni, s tými dvomi čudákmi sa ani poriadne nevidel, len balil, nosil a spal, balil, nosil a spal. Deň sa striedal s nocou, noc s dňom a ani sa nenazdal, ako utekajú týždne jeden za druhým. Jedného dňa si Jakub povedal: „Prežil som tu týždeň, mesiace, neviem už ako slnko vyzerá a ako pohladí dušu vtáčí spev. Nevidel som svojich najbližších, nejedol mamkine buchty, iba tu driem - a čo z toho života mám? Lucius vždy predá celý voz sviec záhadným pánom, zhrnie zlatky zo stola do zástery, usmeje sa, no mňa odbije slovami: ‚S tebou sa vyrovnám, keď príde správny čas. Ved' ti je u mňa dobre, máš všetko, čo ja, si ako pán.‘“

Odnechcelo sa však Kubovi d'alej takto žit', lebo bol pánom i poddaným zároveň. Rozhodol sa, že prv, ako Luciusovi povie zbohóm, zistí ešte, ako sa vyrábajú sviece, lebo mal úmysle otvoriť si vlastnú dielňu.

Vystriehol správnu chvíľku, keď Lucius vo svetlici cez deň driemal, odsypal si z čiernej kávy a čierneho čaju a uvaril si poriadne tuhé nápoje, aby v noci vydržal bdiť napriek únave. Potom donakladal voz a ľahol si naoko do komôrky, aby si chlapci mysleli, že zaspal. Keď ho bralo na spánok, vždy sa kávy napil.

Hneď, ako sa z dielne ozval pracovný ruch, Kubo sa pomaly prikradol k odchýleným dverám. V nich zočil Luciusa a nie viac ako metrového muží-

ka stáť nad dymiacim kotlom. Pod kotlom horel jeden kmeň stromu, neporúbaný, ešte so zelenými listami. Mužiček lieval do kotla vodu a Lucius natieral okraj kotla bravčovým sadlom. „Po včelom vosku ani stopy,“ prekvapil sa Kubo, skoro prestal dýchať. Keď sadlo s vodou zhustlo, odplul Lucius do pahreby, až sa zaiskrilo a zadymilo a hromovým hlasom riekol: „Dobrá várka, rýchlo páraj nite.“

Malý mužiček sa otriasol, vytiahol niť z kabáta, začal ho párať, no neubúdalo z neho. Lucius vypárané nite máčal v kotle, akoby boli knôtom sviec. Ešte ich ani nevybral z kotla, už boli sviece zatuhnuté a hoci ich obľúkom hádzal na kopu, žiadna sa neprelomila.

„Uf“, chytil sa Kubo za hlavu a bežal do komôrky, „vari ja u čerta slúžim?“ Uložil sa na noc zľaknutý Kubo spať, no ani oka nezažmúril, len zlé sny ho gnali, keď trochu zdriemol. Hneď ráno, ako kohút prvý raz zakikirikal, vyskočil z lôžka s túžbou čím prv odísť, kým ho nejaký parom neuchytí v tom čertovskom dome. Posledný raz sa premochol, zjedol narýchlo uvarenú praženicu a rovnako rýchlo Luciusovi oznámil: „Lucius, nadišiel čas vyrovať sa, dnes odídeme.“

Lucius sa nebránil, len sa usmial a povedal: „Chod', ber si koňa a voz sviec - sú tvoje, to je moja pláca. A aby si hladom cestou nepošiel, tu ti dávam jeden zlatý a dva dukáty.“ Zarázila Jakuba táto rýchla odpoveď i bohatá pláca. Nečakal to. Zbalil si kabát, dvoje staré gate, zaplachtoval voz a zakričal: „Zbohom sa tu majte!“ A keď videl, ako Luciusa nepríjemne striaslo pri tom pozdrave, mal opäť

pocit, že slúžil čertovi. Zapriahol do voza dva páry najkrajších čiernych koní a vybral sa na cestu domov.

Cestou si Jakub pospevoval, počúval vtáčí spev, kochal sa teplým slniečkom a myslel na najlepšie mamine buchty. Hneď, ako vyšiel cez kopec za Temnou Lehotou, plachta na voze mu previšla smerom nadol a zazdalo sa mu, že i kone zrazu lepšie vládzu. Zastavil preto a odkryl plachtu. Čakalo ho nemilé prekvapenie. Voz zostal mokrý od vody a pod plachtou stál kus bravčového loja a cverna z kabáta.

Zabedákal Kubo a rýchlo vysadol na voz: „Dúfam, že aspoň tie kone sú skutočné, aby som domov nešiel pešky!“ No kone boli skutočné. I voz a zlatka s dvomi dukátmi. Jeho celá pláca za rok služby. Keď zbadal Kubo na dvore rodného domu mamku, vydýchol si. Hodil sa jej okolo krku a všetko jej rozpovedal.

„Či to bola pravda alebo ľudia k tomu dvakrát pridali, nikto nevie,“ povedala babička, „no Jakub sa odvtedy stal poctivým remeselníkom ako jeho otec a starý otec, zarobil si šusterinou na pole, dom i nový voz, lebo ho mali ľudia radi pre jeho životnú skúsenosť. Na znak poctivosti si Kubo nad dvere svojej šusterskej dielne pribil jeden zlatý a dva dukáty, ktoré kedysi dostal od Luciusa. Poctivá práca má vždy väčšiu hodnotu než snívanie o majetkoch, ktoré chudobní sotvakedy dosiahnu.“

Text: -mjl-

Ilustrácia: Stella Šimurková
(6. roč., ZŠ Koš)

Naša škola - dvadsaťročná slečna

Piaristická základná škola oslavovala. V dňoch 20. - 21. júna 2013 pozvala na svoju narodeninovú párty rodičov, učiteľov, piaristov z Prievidze, Trenčína a Nitry, ale tiež všetkých svojich priateľov.

Toto radostné stretnutie veľkej piaristickej rodiny sa uskutočnilo v priestoroch auly Žilinskej univerzity v Prievidzi. Našu dvadsaťročnú slečnu vo viac ako hodinovom programe predstavili a sprevádzali svojim slovom moderátori Jakub Nemček a Andrea Hrabovská.

Oslava bez spevu nie je oslavou, a tak program otvorila Rosnička, detský spevácky zbor z piaristickej školy. V literárno-dramatickom pásme o sv. Jozefovi Kalazanskom, zakladateľovi piaristov, nám žiaci 5. a 6. ročníka predstavili významné udalosti zo života svätca. Zároveň sme sa viac dozvedeli aj o priekopníkoch piaristického školstva v Prievidzi - Pavlovi Frankovičovi a Františkovi Hanákovi. Zbožná grófka Pálffyová (v podaní Zuzky Mikulovej z 5.B) sa 17. februára 1666 fundačnou listinou zaviazala podporovať ich prácu na svojom panstve.

Žiaci našej školy sú veľmi šikovní. Mirko Macho z 5.A nám oslavu spríjemnil hrou na husle, študenti kvinty hrou na akordeónoch a spevom populárnej piesne Marina. Filip Hluch zo 7.A sa predstavil spolu so svojou partnerkou ako „parketový lev“ s ohnivými spoločenskými tancami, ktoré svojou dynamikou privádzali obecenstvo do úžas.

O tom, že „kojenecký vek“ našej školy nebol ľahký, sme sa mohli presvedčiť z videoprojekcie. Prierez všetkými jej vývinovými štádiami predviedli žiaci v zaujímavej prezentácii.

Najkrajší, najhlbší a najsilnejší zážitok nám však pripravili žiaci 1. stupňa. Keď na pódium vybehli včielky, námorníci, kvetinky, stromy a mladí džentlmeni spolu so svojimi zasnenými dámami, zatajil sa nám dych. Sála sa rozozvučala spevom originálnych

piaristických detských piesní za sprievodu neutíchajúceho potlesku, ktorým si obecenstvo vynútilo i prídavok. Ženskej časti publika zaihrali v očiach slzy pri pohľade na RADOSŤ, FAREBNOSŤ, PESTROSŤ, NEHU a zároveň udivujúcu HARMÓNIU toho, čo sme videli a počuli. **Nik nedokáže Boha osláviť viac ako deti!** Pri pohľade na ne si ne jeden z nás uvedomil, že Duch Svätý je rovnako dynamický ako deti. Deti sú život, sú požehnaním tejto zeme.

Oslava však pokračovala ďalej a ani „nástroční“ sa nedali zahanbiť. V muzikáli *O vrabčiakoch* upozornili talentované žiačky 7.A triedy na hodnotu a význam rodiny. Bolo viac ako symbolické, že v príbehu o vrabčiakoch preživali svoj veselý príbeh štyri vrabčie deti a ich rodičia - ocko s mamkou. Aj naša Piaristická spojená škola má už štyri „deti“, resp. štyri organizačné zložky: základnú školu, gymnázium, strednú odbornú školu a materskú školu. Rastú vedľa seba ako deti spoločných rodičov - Otca nebeského a Mamy, Panny Márie, patrónky zbožných škôl. ☺

Dôstojným vyvrcholením celej oslavy bol chválový spev piesní v podaní dievčenskej skupiny Heart be. Po vy-

darenej párty sa naozaj človeku nechcelo nič iné, iba chváliť Boha za dar našej školy, ktorá „sa teší obľube u ľudí i u Boha“. Ďakujeme všetkým za krásny spoločne prežitý čas!

Text: Elena Blašková

Foto: J. Kapusta

Čo je nové v piaristickej škole

Záchranári zo Záchrannej zdravotnej služby v Prievidzi so sídlom v NsP v Bojniciach zavítali medzi žiakov Piaristickej spojenej školy F. Hanáka, aby všetkým ukázali, ako podať prvú pomoc a zachrániť ľudský život. Žiaci základnej školy i gymnázia si mohli prezrieť vybavenie sanitiek, vyskúšať si rôzne pomôcky zachraňujúce život a prezreli si i praktické ukážky z podávania Prvej pomoci.

V utorok 28. mája 2013 žiaci tried kvinta, kvarta a 1. G navštívili kňazský seminár v Badíne neďaleko Banskej Bystrice. Mohli tak bližšie spoznať miesto, kde sa pripravujú na svoje povolanie budúci kňazi.

31. mája 2013 si krásne zážitky z výletu do Bratislavy odnášali žiaci štvrtých ročníkov. „Bajaja“ - čarovné slovíčko, odpoveď na každú otázku! Toto slovíčko ich naučil šašo v divadelnom predstavení O princovi Bajaja, pestrofarebnej rozprávke s veselými pesničkami. Vďaka výbornej sprievodkyni sme navštívili i Divadelný ústav. V ňom nám jeho zamestnanec poroz-

prával o vzácnostiach divadelného archívu. Nasledovalo zastavenie v známom Modrom kostolíku a posledné miesto výletu - vedecké centrum Atlantis.

Dňa 6. júna 2013 sa v priestoroch gymnázia v triede prima uskutočnila akcia s názvom „Škola moderného tanca“. Ako učitelia sa predstavili chlapci z našej strednej odbornej školy z odboru murár - Boris Karvay a Adrián Miko, ktorí sa modernému tancu venujú už niekoľko rokov.

13. júna 2013 sme sa vybrali so šiestakmi a siedmakmi na dejepisnú exkurziu. Nádherný letný deň sme strávili v regiónoch Liptov a Orava. Na Liptove sme navštívili archeoskanzen Havránok, významnú archeologickú lokalitu, ktorá sa nachádza v krásnom prírodnom prostredí nad Liptovskou Marou. Našou druhou zastávkou bol Oravský hrad, jeden z najkrajších hradov na Slovensku.

Pripravila: Elena Blašková

Cesta k sviatosti birmovania

Sviatosť birmovania prináša vzrast a prehĺbenie krstnej milosti. Niekedy je nazývaná aj sviatosťou krst'anskej dospelosti. Tento rok ju v nedeľu 2. júna prijali z rúk otca biskupa Mariána Chovanca mladí „dospeláci“ v piaristickom kostole. Aká bola cesta viery dvoch z nich?

Kristína Hypiusová

Keď som po prvýkrát prišla na naše birmovanecké stretná, bola som plná očakávaní, čo to bude, ale zároveň som sa dosť bála - toho, že nás budú skúšať, že budeme písať písomky...

Avšak tieto stretná som si potom veľmi rýchlo oblúbila. Vďaka nim som mohla hlbšie spoznať mojich spolužiakov, mohla som byť svedkom toho, ako Boh premieňal ich srdcia, mohla som sa presvedčiť, že jemu nie je nič nemožné.

Spoznala som takisto silu modlitby. Utvrdila som sa v tom, že Boh je dobrý, a že s ním nikdy nič nie je rovnaké. Všetky veci robí novými. ☺

Denisa Košová

Moje obrátenie sa odohralo 15. novembra 2012 na KIOBKU a po prvých stretnutiach venovaných prípravám na prijatie sviatosti birmovania, kde nám rozprávali, kto je Boh a ako nás miluje. Bolo to očarujúce. A tak som birmovku už viac nebrala ako povinnosť, ale začala ma čoraz viac a viac zaujímať. Chcela som rásť v duchovnom

živote a odovzdať sa Bohu. Veľmi som sa tešila na ten deň, kedy sa stanem dospelou krst'ankou. Bol to ten najúžasnejší deň môjho života.

Počas prípravných stretnutí som pochopila množstvo vecí. A hoci už skončili, ja pokračujem ďalej. Spolu s ďalšími dievčatami sme sa rozhodli vstúpiť do spoločenstva.

Bolo to správne rozhodnutie. Tak, ako sa rozvíjal náš duchovný život počas prípravy na birmovku, rozvíja sa teraz počas našich spoločných stretnutí. Boh je láska - a je úžasné vedieť, ako dokonale nás miluje!

-ak-, ilustračné foto: Luc Turčanová

Tu býva Ježiško

„Pozri, Ondřík... Tu býva Ježiško,“ povedala maminka svojmu malému - veľkému synovskému kamarátovi. Popri tom rukou ukazuje na mohutný kostol, aby zvýraznila a podčiarkla aj takto svoje slová.

„Tu nebýva Ježiško...“, kontruje malý, štebotavý hlások. „TU BÝVA PÁTEL JÁN!“ to zas ukazuje prstíkom na kostol Ondřík.

No prosím. A vraj deti sú nechápavé a my, dospeláci, si myslíme, že máme nad nimi navrch. ☺

Musela som sa rozosmiať... Také to bolo milé. Iste sa usmieval aj Ježiško. Ved' posúďte sami.

Bolo evidentné, že aj u malých detí sa už prejavuje vlastný úsudok a originálny názor na danú vec. A v tomto prípade nemal chybu. ☺

Dieťa vychováva vzťah rodičov

Podľa exhortácie Jána Pavla II. *Familiaris consortio* (Rodinné spoločenstvo) prvoradou úlohou manželov je starať sa o vzájomný vzťah - vytvoriť spoločenstvo lásky. Až potom je ich úlohou plodenie a výchova potomstva. Aj ľudská skúsenosť potvrdzuje, že ak sa zamení toto poradie, rodina sa začína potápať.

Najväčší dar, aký môže rodič svojmu dieťaťu odovzdať, je istota, že jeho rodičia sa majú radi. Dieťa je teplomerom lásky svojich rodičov, lakmusovým papierikom ich vzťahu, indikátorom ich jednoty a harmónie. Čím lepší je vzťah medzi rodičmi, tým lepšia je ich výchova.

Dieťa vychováva vzťah rodičov. Vychováva ho láska - nie príkazy, zákazy a krik. Vzťah ocina a maminy je dôležitý v každom veku: aj dospelému synovi či dcére dobre padne, keď príde domov a vníma, že ocino s maminou sa majú aj po 20 - 30 rokoch radi. Ale v detskom veku je vzťah manželov existenčný, bytostný, určujúci, stigmatizujúci. Váš vzťah, drahí rodičia, je jedným z faktorov, ktoré spôsobujú, či bude z vášho dieťaťa osobnosť, alebo „grázle“.

Samozrejme, Boh je mocnejší ako naše pády a slabosti, chyby a prešľapy. Je Bohom zázrakov. A tak môže aj z nemožného prostredia vyrásť osobnosť. Faktorov je viac, ale podľa Tomáša Akvinského milosť, predpokladá prirodzenosť.

Vážený manžel, keď sa pekne správaš k svojej manželke, zabiješ dve muchy jednou ranou, lebo z tvojho dobrého

skutku manželke budú mať najväčší osoh deti.

Ctená manželka, keď sa pekne správaš k svojmu manželovi, máš dva v jednom, pretože najúčinnejšie vychovávaš svoje deti. To, čo je medzi rodičmi, sa prenáša na deti - či dobré, či zlé.

S kresťanskou výchovou treba začať hneď, a nie až keď sa dokáže dieťa samé rozhodnúť.

Nesmie sa začať vtedy, keď dieťa vie pochopiť, čo je napríklad zvestovanie, alebo keď sa môže rozhodnúť pre alebo proti kresťanskej výchove. Najprv ide o netematické pôsobenie na malé dieťa tým, ako sa rodičia správajú k sebe navzájom a k dieťaťu. Vytváranie atmosféry určuje mikrosvet dieťaťa. Túto základnú výchovu voláme funkčnou a rozlišujeme ju od intencionálnej, ktorá sa používa neskôr a ktorá dieťaťu uvedomele predkladá kresťanské pravdy a skutočnosti. Keď je dieťa staršie, obidve formy sa vzájomne podporujú a dopĺňajú.

Dieťa musí už v detstve pocítiť, že je rodičmi, Cirkvou a Bohom milované, inak hrozí, že raz vieru opustí.

Príčiny neschopnosti veriť majú svoj pôvod v ranom detstve a mohli by sme ich hľadať v zlyhaní rodičov. U ľudí, ktorí sa zriekajú viery z čias detstva, je možné často preukázať tvrdé a autoritatívne jednanie rodičov. Ich spôsob výchovy nepoznal lásku. Preto je rozhodujúce, či deťom poskytneme dostatok lásky, svojho času a nie len sociálnej starostlivosti, či máme ich dôveru a či sme spravodliví a dobrí a vieme odpúšťať, ovládať svoj hnev,

šíriť atmosféru pokoja, radosti a slobody. Ak dieťa cíti, že je milované rodičmi, Cirkvou a Bohom, je tiež ochotné im uveriť.

Dôležitá je aj vzájomná láska rodičov, ktorá vytvára harmonické prostredie výchovy.

Dieťa nežije len z lásky rodičov k nemu samotnému, ale tiež z ich lás-

ky samotnej. Ako je darovanie sa muža a ženy podnetom príchodu dieťaťa na svet, tak je láska pre vyrastajúce dieťa nosným a bytostným základom.

Veľa entuziazmu naprávať pokazené a najmä predchádzať chybám želá

Michal Lajcha, kaplán

Životné múdrosti našich rodičov

Moja mama sa narodila sa v aktívnej kresťanskej roľníckej rodine, v malebnej podhorskej dedinke, kde spolunažívanie generácií bolo úplnou samozrejmosťou. Náš otec pochádzal z podobných pomerov. Môj zrod na svet tiež krásnilo prekrásne podhorské prostredie.

Mama prežívala náročné rodinné prostredie dvoch veľmi odlišných pováh a hlavne životných orientácií. Svojimi prirodzenými vlastnosťami - bezhraničnou láskavosťou, miernosťou, trpezlivosťou, obetavosťou a pomocou núdznym - v nás pestovala prirodzene dobrý vzťah k ľuďom a zmierňovala a spríjemňovala naše zložité rodinné prostredie.

Zvládla náročnú skúšku manželky politického väzňa so štyrmi malými deťmi. V tom čase ešte viac praktizovala svoju lásku k ľuďom a životu v novom prostredí okresného mesta, kam sme sa presťahovali. Priam nevyčerpatelne poskytovala služby úschovne nakúpených vecí, bicyklov, ohriatia pred čakáním na autobus, občerstvenia či prenocovania v malej izbičke nášho prvého prievidzského bytu všetkým návštevníkom svojej rodnej dediny, ale aj náhodným okoloidúcim. Starala sa i o početné deti z našej ulice a okolia. Spievala nám, rozprávala sa s nami a rada sa s nami hrávala. Z množstva jej praktizovaných ľudských múdrostí spomeniem tri najcharakteristickejšie.

Múdrost' z rodičovského domu

Jej životná múdrost' vychádzala z ro-

dinného rodičovského prostredia, kde boli na stene všetky tie aktuálne vyšívané nástenky s vecným popisom, napr. „Host' do domu - Boh do domu.“, „Pokoj ľuďom domu tomuto.“, „Viera, Láska, Nádej.“.

Často sa vracala do svojej mladosti a spomínala, ako hrávali v škole divadlá. Rozprávala nám svojsky upravené rozprávky. Občas nás poučala skúsenosťou z ich dediny, ktorá spočívala v poznaní, že v dedine by išli (uviedla aj meno) všetky devy za mládencov istej rodiny, nakoľko požívali prirodzenú úctu ľudí STATOČNÝCH. Následne nás poučila múdrostou „Statočnosť trvá na večnosť.“

Ďalšou praktizovanou múdrostou bola jej prezentácia, keď sme niečo vyparátili, poučením, že „zle a zlo dokáže urobiť každý trulo, ale dobre robiť je náročné, no užitočné a tiež potešujúce“. Túto múdrost' nám často doložila praktickým skutkom z nášho okolia.

Keď som si už založil svoju rodinu, ktorá je nášmu manželstvu veľkou radosťou a potešením, vedela nám byť nápomocnou.

V období dôchodku nám reálne poskytovala žitú múdrost': „Rozdávať je užitočnejšie a potešujúcejšie, ako prijímať.“ Malý dôchodok vedela tak-

mer celý rozdať - počnúc od pani pošťárky až po všetkých členov rozvetvenej rodiny. Na nikoho nezabudla. V tomto nám zostala takmer neprekonateľne nedosiahnuteľnou, hoci máme od jej reálneho zabezpečenia osobných potrieb takmer všetci podstatne viac. Preto platí a potvrdzuje sa jej dodatok: „Kto sa nevie z mála podeliť, z viac a množstva sa ešte ťažšie podelí“.

V období, keď už bola zdravotne na tom zle, pripútaná k lôžku, veľmi trpela - nielen pre chorobu, ale aj rodné prostredie, ktoré náš otec vytváral. Ja ako syn som bol často nahneváný a dohovárať som otcovi, no ona ma vždy prosila: „Ferko, viac lásky a trpezlivosti!“ čím môj hnev rozptýlila, zmiernila a často aj obrátila na skutky dobročinnosti a srdečnosti.

Útecha slov

Až neskôr som si uvedomil silu a účinnosť maminho apelu na moje postoje a správanie. Po upadnutí do choroby bezvládnosti zostal náš otec odkázaný na moju opateru, ktorú sme spolu s manželkou zvládli. Ja k tomu popri aktívnom zamestnaní a obhospodarovaní troch záhrad. Akou pomocou mi boli v ťažkých chvíľach jej slová, vryté hlboko v mojom srdci! Popri všetkých problémoch zložitého spolunažívania našich rodičov, ktorí

spolu prežili viac ako 49 rokov (otec riadil rodinu prísne, náročne a často až tvrdo), zostala nám po otcovi reálne praktizovaná skutočnosť: „Deti moje, nikdy sa v živote nezadlžujte, dovoľte si to, na čo máte.“ (Prikrývaj sa takou perinou, akú máš.)

Túto životnú múdrosť a praktiku nám zdôvodňoval príbehom o tom, ako si jeho rodičia požičali v banke peniaze na prestavbu domu. Prišla kríza. Otec bol najstarším dieťaťom z deviatich detí a v tom čase bol vojakom základnej vojenskej služby. Aby rodina neprišla na bubon, sám splácal rodičovskú pôžičku získavaním peňazí z predaja naturálneho žoldu, konkrétne alkoholu a tabaku, ktorý vojaci dostávali.

Otec si nikdy v živote nevzal pôžičku. Pritom kúpil v Prievidzi tri domy. Ako robotník železnice bol veľmi prenasledovaný. Bol jediným živiteľom sedemčlennej rodiny. Domy kupoval splátkami zo svojho príjmu, ktorý sme my ako deti navyšovali, rôznymi každodennými prácami pre obyvateľov nášho mesta, obchodu a školy. Prežil mnoho krívd, keď mu búrali ťažko obstarané domy, či keď ho pri ocenení klamali a vydierali. Ale aj tak nám neustále zdôrazňoval: „Budte pracovití, zodpovední a čestní, len tak môžete život prežiť dôstojne a spokojne.“

Spätná väzba

S manželkou sme vychovali tri deti. Dnes sú to už rodičia svojich úplných a kvalitných rodín, čo nás teší. Vďaka za to aj mame, ktorá nám naše deti tiež pomáhala vychovávať a formovať. V rodine, ktorá spätnou väzbou reálne formovala moje ľudské dozrievanie, sa naše deti nikdy nedali kúpiť nejakou službou či pozornosťou na stranu chybného rodiča, ktorý by chcel situáciu zneužiť vo svoj prospech.

Niet optimálnej literatúry pre náročné spolunažívanie v manželskom vzä-

ku. Najlepším prostriedkom výchovy je skutočný príklad rodičov a rodinného zázemia. To v našom prípade obsahovo obohacovala i rodina rodičov mojej manželky, prostredníctvom ktorej sme tiež dostali krásny príklad manželského spolunažívania vo vzájomnej láske a obete.

Som nesmierne vd'ačný nášmu Nebeskému Otcovi, že naše deti vo svojich životoch nielen že pokračujú v našich príkladoch, ale hlavne nás v mnohých skutočnostiach predbiehajú. Je to tá najväčšia radosť jesene nášho života, prežívaného spolu so siedmimi vnúčatami.

František Kulich

Lúčime sa s Tiborom Sokolom

Je vždy veľmi smutné, keď nás opustí navždy niekto, koho sme mali radi, koho sme si ctili a o kom sme vedeli, že aj on nás má rád. Smutná správa o tom, že nás vo veku 84 rokov opustil Tibor Sokol, dlhoročný skaut a pedagóg, nás zastihla 13. júna 2013.

Svojím láskavým, pozitívnym, chápačným a vysvetľujúcim prístupom Tibor Sokol až do poslednej chvíle prispieval k obohateniu života mnohých z nás. Svojím zrelým pohľadom na životné situácie mnohým pomohol zorientovať sa. Taký však je ľudský život. Musíme sa rozlúčiť i keď sa to mu bránime.

Tibor Sokol počas svojho života pracoval ako pedagóg, tréner i ako špičkový pracovník a zakladateľ úseku merania regulácie chemických procesov. Obrovské množstvo času odpracoval ako dobrovoľník v skautskom hnutí. Skauting v Prievidzi spolu s ďalšími spolupracovníkmi zakladal v roku 1968, keď v lete zorganizoval tábory prievidzských skautov a skautiek v lokalite „Na Sýkorke“.

Po Nežnej revolúcii sa k skautingu v Prievidzi vrátil a opäť sa zaradil medzi zakladateľov. Získaval členov, priestory, granty, organizoval radcovské kurzy, vysielal skautov na lesné školy. Bol oddielovým, zborovým a okresným vodcom, inštruktorom lesnej školy a členom náčelníctva Slovenského skautingu ako predseda výchovnej rady. Bol tiež nositeľom najvyššieho skautského vyznamenania - Radu strieborného vlka. V roku 2003 mu bola za výchovnú prácu s deťmi a mládežou udelená Cena primátora mesta Prievidza.

Tibor Sokol (úplne vľavo) s 1. oddielom skautov vo Vysokých Tatách počas letného tábora v roku 1992.

Foto: archív SLSK, 14. zboru Prievidza

Ďakujeme za všetko.
Nech Ti je zem slovenská ľahká!

Prievidzskí skauti

Majster určovania diagnóz

Svätý Giuseppe Moscati

7/13

Keď vo filme *Lekár zázrakov* o živote sv. lekára Giuseppe Moscatihu dáva krásna Elena Moscatimu na výber - buď ona, alebo chorá prostitútku, o ktorú sa stará - vyberá si službu chorej. Nemôže poprieť svoju podstatu - napriek tomu, že takto prichádza o svoju lásku. Jeho povolaním je dávať sa. Dávať sa chorým. To je možno najvýstižnejšia charakteristika jeho života.

Giuseppe Moscati sa narodil 25. júla 1880 v Benevente v Taliansku. Bol siedmym z deviatich detí. Jeho rodina sa neskôr presťahovala do Neapola.

Giuseppe sa od detstva rád modlil a čítal duchovnú literatúru. Každý deň pristupoval k sv. prijímaniu. Zastával názor, že kto denne prijíma sv. prijímanie, má ohromnú silu a dokáže prekonať všetky utrpenia i pokušenia života.

Vyštudoval medicínu a začal sa venovať chudobným a chorým. Povolanie lekára bolo podľa neho alternatívou k povolaniu kňaza - služba tým, ktorí trpia, a teda i Bohu.

Obetavý postoj

V roku 1906 vybuchla v Taliansku sopka Vezuv. Giuseppe neváhal a obetavo pomáhal chorých evakuovať z budovy, ktorá sa krátko po tom, čo ju opustil s posledným pacientom, zrútila. Tak isto obetavo postupoval aj v čase epidémie cholery v roku 1911.

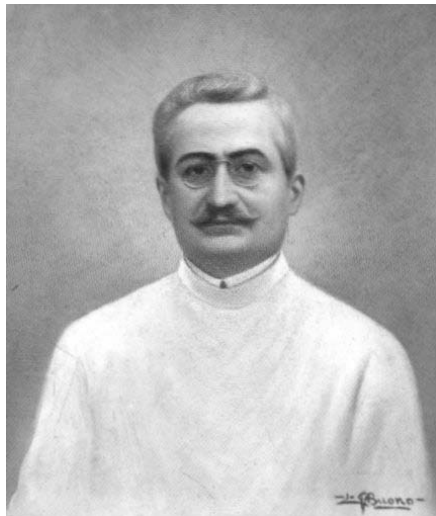
Bol vynikajúcim lekárom a diagnostikom. V nemocnici, kde pracoval, sa stal primárom oddelenia pre nevyliciteľne chorých. Prednášal študentom a napísal viac ako tridsať odborných kníh týkajúcich sa medicíny. Robil odvážne výskumy v oblasti biochémie a keďže jeho matka umrela na cukrovku, ako prvý lekár

v Neapole začal experimentovať s inzulínom a jeho použitím na liečbu tejto choroby.

Vedu vždy spájal s vierou. Chudobných pacientov liečil za dobrovoľné príspevky, dokonca ak nemali peniaze, sám im finančne prispel na obživu a lieky. Telesnú liečbu spájal s duchovnou. Pacientom mnohokrát odporúčal vyspovedať sa, prípadne sa porozprávať s dobrým kňazom.

Nie len telá, ale i duše

Svojim študentom hovorieval: „Nezabúdajte, že sa nestaráte len o telá, ale aj o ubolené duše, ktoré k vám prichádzajú. Koľko trpiacich omnoho ľahšie utešíte, ak im dáte dobrú radu a oslovíte priamo ich duše namiesto toho, že im dáte len chladné lekárske recepty a pošlete

ich s nimi do lekárne! Radujte sa, lebo veľká bude vaša odmena!“

Veľmi takisto zdôrazňoval úctu k pravde, ktorej sa nikdy nebránil a ktorú vždy obhajoval: „Miluj pravdu, ukáž, čím si, bez pretvárky a bez ľudských ohľadov. A keď ťa niekedy pravda bude stáť prenasledovanie, prijmi ho s odvahou, keď bude stáť bolesťou, snaž sa ich pretrpieť. A keby si za pravdu mal obetovať seba samého a svoj život, buď silný v tejto obete.“

Giuseppe Moscati zomrel nečakane, 12. apríla 1927, vo svojej pracovni. Za blahoslaveného bol vyhlásený v roku 1975, za svätého v roku 1987. Ľuďom, ktorí ho poznali, ešte dlho znel v ušiach jeho odkaz: „Nie vedomosti, ale láska zmenila svet.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podtejski: Sol' zeme a svetlo sveta 2; catholica.cz, en.wikipedia.org

Spomienka

V predvečer sviatku Nanebovstúpenia Pána predstúpil pred tvár Najvyššieho môj krstný otec Ladislav Majerník. Touto cestou ďakujem všetkým, ktorí ho prišli odprevadiť na poslednej ceste tu na zemi. Veľmi ďakujem kňazom, ktorí sa zaňho modlili a pánu diakonovi za krásnu, povzbudzujúcu kázeň ktorá nás veľmi oslovila.

Prosím, aby Boh dal duši zosnulého večné odpočinutie a svetlo večné nech mu svieti. Nech odpočíva v pokoji.

Mária Dalmadyová

Liturgické okienko

7. júl 2013 - 14. nedeľa cez rok

Č1 - Tešte sa s Jeruzalemom a plesajte nad ním.

Iz 66, 10-14c

R - Jasaj, Bohu, celá zem.

Ž 66

Č2 - Ale ja sa nechcem chváliť ničím iným iba krížom nášho Pána Ježiša Krista.

Gal 6, 14-18

Ev - Pán si vyvolil sedemdesiatich dvoch a poslal ich do každého mesta a povedal im: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu. Chod'te! Hľa, posielam vás ako baránkov medzi vlkov. Keď prídete do niektorého mesta a neprijali by vás ,

vyjdite do ulíc a povedzte: Striasame na vás prach, čo sa nám vo vašom meste prilepil na nohy. Ale vedzte, že sa priblížilo Božie kráľovstvo!“ Sedemdesiati dvaja sa vrátili natešení a hovorili: „Pane, aj zlí duchovia sa nám poddávajú v tvojom mene!“ On im povedal: „...No neradujte sa z toho, že sa vám poddávajú duchovia, ale radujte sa, že sú vaše mená zapísané v nebi.“
Lk 10,1-12.17-20

14. júl 2013 - 15. nedeľa cez rok

Č1 - Budeš počúvať hlas Pána a zachováš jeho príkazy. Dt 30, 10-14

R - Rozhodnutia Pánove sú správne, potešujú srdce. Ž 19, 8-11

Č2 - Ježiš povedal: „Istý človek padol do rúk zbojníkov. Tí ho ozbíjali, dorážali a nechali ho polomŕtveho a odišli. Náhodou šiel tou cestou istý kňaz, a keď ho uvidel, obišiel ho. Takisto aj levita... No prišiel k nemu istý Samaritán, a keď ho uvidel, bolo mu ho ľúto. Nalial mu na rany oleja a vína a obviazal mu ich...zaviezol ho do hostinca a staral sa oň... Čo myslíš, ktorý z tých troch bol bližným tomu, čo padol do rúk zbojníkov?“ Znalec zákona odpovedal: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo.“ A Ježiš mu povedal: „Chod' a rob aj ty podobne!“
Lk 10, 25-37

21. júl 2013 - 16. nedeľa cez rok

Č1 - Pane, ak nachádzam milosť v твоjich očiach, neobíd' svojho služobníka.
Gn 18, 1-10

R - Pane, kto smie bývať v tvojom svätom stánku? Ž 15, 2-5

Č2 - Ja som sa stal jej služobníkom podľa Božieho daru. Kol 1, 24-28

Ev - Ako išli ďalej, vošiel do dediny, kde ho prijala do domu istá žena, menom Marta. Tá mala sestru Máriu, ktorá si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slovo. Ale Marta mala mnoho práce s obsluhou. Tu zastala a povedala: „Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, nech mi pomôže!“ Pán jej odpovedal: „Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno. Mária si vybrala lepší podiel, ktorý sa jej neodníme.“
Lk 10,38-42

28. júl 2013 - 17. nedeľa cez rok

Č1 - ...zostúpim, aby som sa presvedčil, či naozaj tak robia. Gn 18,20-32

R - Vyslyš ma, Pane, keď ťa budem vzývať. Ž 138, 1-8

Č2 - S ním ste boli pochovaní v krste a v ňom ste boli s ním aj vzkriesení.
Kol 2,12-14

Ev - ... Pane, nauč nás modliť sa. Povedal im: „Keď sa modlite, hovorte: Otče, posväť sa tvoje meno, príd' tvoje kráľovstvo. Chlieb náš každodenný daj nám každý deň a odpusť nám naše hriechy, lebo aj my odpúšťame každému svojmu dlžníkovi. A neved' nás do pokušenia...! Proste a dostanete! Klopte a otvoria vám! Lebo každý, kto prosí, dostane, a kto hľadá, nájde, a kto klope, tomu otvoria. Ak niekoho z vás ako otca poprosí syn o rybu, vari mu dá namiesto ryby hada?... Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá nebeský Otec Ducha Svätého tým, čo ho prosia!“
Lk 11,1-13

Farská kronika

od 26. mája 2013

do 25. júna 2013

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Gabriel Anna Beňadiková
 Hana Anna Baluchová
 Filip Floriš
 Zara Terézia Jančiová
 Samuel Matúš
 Dominik Peniaško
 Alejandro Evžen Balogh
 Peter Lалуha
 Lukáš Petriska
 Alexander Letanovský

Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva:

Dušan Gašparík a Andrea Berthová
 Eduard Urík a Monika Kapustová
 Milan Minár a Monika Krettová
 Ing. Stanislav Stodůlka
 a Mgr. Barbora Kotříková
 Anton Martinka a Jolana Šuríková
 Michal Furka a Renáta Jenisová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými:

Alojz Žažo, 68 r.
 Paulína Petrincová, 93 r.
 Štefan Režo, 89 r.
 Rudolf Budz, 75 r.
 Anna Oslanská, 98 r.
 Vladimír Oláh, 54 r.
 Mgr. Alžbeta Pažická, 69 r.
 Helena Klasová, 72 r.
 Rastislav Rybanský, 44 r.
 Tibor Sokol, 84 r.
 Ing. Ladislav Finta, 81 r.
 Teodor Minárik, 80 r.
 Kvetoslava Latečková, 75 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením
 BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
 v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.
Zodpovedný redaktor, sadzba:
 Mgr. Alojz Vlčko,
 e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
 tel.: 0902 202 898

Vedúca vydania:

Mgr. Petra Humajová

Redaktori:

M. Melicherčíková, A. Gálová,
 A. Karaková, Mgr. E. Blašková

Kontakt:

web: www.farapd.sk
 e-mail: bartolomej@farapd.sk
 adresa: Redakcia Bartolomej,
 Mariánska 4, 971 01 Prievidza
 tel.: 046 / 542 28 01

Náklady na tlač:

cca. 0,40 € (12,05 Sk)

Fotografie: titulná a zadná strana

- M. Melicherčíková; str. 2 hore -
 P. Kapusta, str. 2 v strede - J.
 Hríb, SChP.; str. 2 dole - L. Turčanová;
 str. 9 - sxc.hu by osmar01;
 str. 15 - sxc.hu by coolza; str. 17 -
 sxc.hu by redfloor; str. 23 - Martin
 Magda st.

Tlač: PATRIA l., spol. s. r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo
 výberu a úpravy príspevkov.
 Rukopisy nevraciamy.

Naša rodinná dovolenka

Fotosút'áž s časopisom Bartolomej

Redakcia časopisu Bartolomej vyhlasuje letnú fotografickú súťaž na tému *Naša rodinná dovolenka*. Zúčastniť sa jej môže každý, kto zachytí na fotografii spoločné chvíle rodiny doma na Slovensku či v zahraničí.

Pravidlá súťaže:

- Každý súťažiaci môže poslať 1-3 fotografie.
- Každá rodina sa počíta za jedného súťažiaceho.
- Súťažné fotografie musia byť poslané vo formáte *.jpeg na emailovú adresu: melichercikova.maria@gmail.com, snímka musí mať rozmer dlhšej strany v rozsahu 1000 - 3000 pixelov.
- Fotografia alebo súbor fotografií musia byť v e-maile jasne označené menom, priezviskom a adresou autora (rodiny). Názov fotografie je dobrovoľný údaj.
- Odoslaním súťažných fotografií sa autor zaväzuje k poskytnutiu svojich záberov na publikovanie bez nároku na honorár v časopise Bartolomej a na stránke farnosti www.farapd.sk.
- Termín uzávierky je 1. septembra 2013 o 23:59 hod. ☺

Fotografie bude hodnotiť porota zložená zo skúsených fotografov. Výsledky súťaže a víťazné fotografie budú uverejnené v októbrovom čísle Bartolomeja a širší výber aj na internetovej stránke našej farnosti. Zároveň budú i databázou pre ilustratívne tematické uverejňovanie počas liturgického roka.

Čo môžete vyhrať? Okrem spomenutého zverejnenia vašich fotografií získajú tri rodiny s najlepšimi fotografiami celoročné predplatné časopisu Bartolomej, album na fotografie, spoločné rodinné fotografovanie v Prievidzi a okolí s vyvolaním a zarámovaním spoločnej fotografie. Pripravené sú aj ďalšie zaujímavé ceny.

Váhať so zapojením sa do našej súťaže sa rozhodne neoplatí!

Rozlúčka s dekanom Martinom Dadom
30. jún 2013, Farský kostol sv. Bartolomeja

Privítanie nových kňazov v našej farnosti
1. júl 2013, Farský kostol sv. Bartolomeja

